

ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษานักเรียน
แผนการศึกษาของนักเรียน ชั้น ม.ศ.5

นอกจากปัจจัยเกี่ยวกับผลการเรียน รายได้ของบิดามารดา และอาชีพของบิดาที่มีความสัมพันธ์กับแผนการศึกษาของนักเรียนดังกล่าวนั้นแล้ว การศึกษาของบิดามารดาก็จะมีความสัมพันธ์กับแผนการศึกษาของนักเรียนเช่นเดียวกัน กล่าวคือโดยทั่วไปบิดามารดาที่ได้รับการศึกษาคือ มีแนวโน้มที่จะให้บุตรของตนได้รับการศึกษาคือเช่นตนด้วย อย่างเช่น Chark Kenneth B.³⁶ ได้พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสำเร็จหรือล้มเหลวในสถานการศึกษาของบุตร เขากล่าวว่าถ้าบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งเคยเรียนจบวิทยาลัย มักจะมีแนวโน้มที่จะส่งบุตรของตนให้ศึกษาจบชั้นปริญญา ถ้าบิดาหรือมารดาไม่เคยก็มักจะส่งผลตรงกันข้าม ซึ่งจากการค้นพบของ Chark Kenneth B. นั้น Sewell และ Shah³⁷ ก็ได้พบเช่นเดียวกัน จากการศึกษาของเขาทั้งสอง พบว่าความสัมพันธ์ทั้งทางการศึกษาของบิดาและมารดามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่จะมีส่วนในการกระตุ้นในการศึกษาของบุตร เขาพบต่อไปด้วยว่ายิ่งบิดามารดาได้รับการศึกษาคือ ยิ่งพบว่าบุตรทั้งชายหญิงยอมรับในการกระตุ้นเร่งเร้าในการศึกษาต่อมากยิ่งขึ้น ซึ่งในกรณีที่บิดามารดาได้รับการศึกษาคือ มักจะมีแนวโน้มที่จะเอาใจใส่ในการศึกษาต่อของบุตรน้อยกว่า อย่างเช่น Mary Green³⁸

³⁶Chark Kenneth B., "The Negro Student at Integrated College," Education of the Disadvantage, P. 120.

³⁷William H. Sewell and Vimol P. Shah, "Parental Education and Children's Educational Aspiration and Achievement," American Sociological Review, Vol. 33, No. 2 (April, 1968), 191-209.

³⁸Mary J. Green, op. cit., P. 4064.

ได้ศึกษาพบว่าบิตามารดาของเด็กนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคืนส่วนมากมักจะได้รับการศึกษาที่อยู่ในระดับต่ำกว่าบิตามารดาของเด็กนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ Nambiar P.K.³⁹ พบว่าเด็กในสลัมเมืองมัทราส 5,649 คน ที่ไม่สามารถทำการศึกษาต่อได้ บิตามารดาของเด็กเหล่านี้ได้รับการศึกษาต่อและพบว่าหลายคนไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาในตอนที่ยังเป็นเด็กในประเทศไทย จากการสำรวจที่อยู่อาศัย และปัญหาของประชาชนในแหล่งเสื่อมโทรมบริเวณหลังบ้านรับรองมัจฉศิลา⁴⁰ พบว่าเด็กนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคืนนั้นบิตามารดาที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนจำนวน 485 ครัวเรือน พบว่า 33 % ไม่ได้เข้าโรงเรียน 65 % เรียนแต่ไม่จบประมปีที่ 4 29 % เรียนจบสูงกว่าชั้นประมปีที่ 4

ซึ่งจากกรณีดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาของบิตามารดานั้นมีความสัมพันธ์ต่อการศึกษาของบุตรอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน ด้วยเหตุนี้จึงจะได้กล่าวถึงว่าการศึกษาของบิตามารดาจะมีความสัมพันธ์ต่อแผนการศึกษาของนักเรียน ผู้เป็นบุตร แต่เนื่องจากสังคมไทยนั้นสตรีส่วนใหญ่ในสมัยก่อนมีโอกาสดำเนินการศึกษาน้อย ถาหยิบยกเอาการศึกษาของสตรีที่เป็นมารดาของนักเรียนมากล่าวว่าระดับการศึกษาของมารดานักเรียนจะมีความสัมพันธ์ต่อแผนการศึกษาของนักเรียนหรือไม่ ก็อาจจะหาความแตกต่างไม่ได้ ฉะนั้นเรื่องการศึกษาของบิตามารดา จึงจะขอกล่าวเฉพาะระดับการศึกษาของบิตามารดาจะมีความสัมพันธ์ต่อแผนการศึกษาของนักเรียนอย่างไรหรือไม่

อนึ่ง ในการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิตามารดา กับแผนการศึกษาของนักเรียน จะได้นิยามความหมายของคำบางคำ ที่จะใช้ในบทนี้ไว้ดังนี้

การศึกษาของบิดา หมายถึงชั้นที่เรียนจบและวุฒิที่ได้ และการศึกษาของบิดาได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ การศึกษาดี ปานกลาง และต่ำ

³⁹ P.K. Nambiar, op. cit., P. 186.

⁴⁰ คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, โครงการสำรวจที่อยู่อาศัยและปัญหาของประชาชนในแหล่งเสื่อมโทรมบริเวณหลังบ้านรับรองมัจฉศิลา (พระนคร), หน้า 20-25.

การศึกษาคดี หมายถึงระดับการศึกษาที่บิดาของนักเรียนจบได้ตั้งแต่อนุปริญญา หรือเทียบเท่าขึ้นไป

การศึกษাপานกลาง หมายถึงระดับการศึกษาที่บิดาของนักเรียนจบการศึกษา ระหว่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การศึกษาคำ หมายถึงระดับการศึกษาที่บิดาของนักเรียนจบการศึกษาคำต่ำกว่าชั้น มัธยมลงมาจนถึงการไม่ได้เข้าโรงเรียนเลย

แผนการศึกษาต่อ เหมือนที่กล่าวในบทที่ 4 คือ หมายถึงการเลือกวิชาของนักเรียน การไปปรึกษาหารือบุคคลต่าง ๆ ในการเลือกวิชา การสนับสนุนทางการเงินของครอบครัว แหล่งการเงินอื่น ๆ

ซึ่งในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ต่อไปนี้จะได้อ้างอิงตามลำดับหัวข้อเกี่ยวกับ แผนการศึกษาต่อตามหัวข้อที่กล่าวข้างต้น

ค. การศึกษาของบิดามารดา กับแผนการศึกษาต่อของนักเรียน

ค.1 การเลือกวิชาอันดับ 1 เมื่อได้พิจารณาในเรื่องนี้จำแนกไปตามแผนกและ การศึกษาของบิดา นักเรียนจากตารางที่ 47 แผนกวิทย์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่าง นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่างกันในการเลือกวิชาแพทย์เป็นอันดับ 1 กล่าวคือ ขณะที่นักเรียน ที่บิดามีการศึกษาคดีเลือกวิชานี้มีร้อยละ 50 นักเรียนที่บิดามีการศึกษাপานกลางและคำมีร้อย ละ 50 และ 52.9 ซึ่งตัวเลขเหล่านี้แสดงว่าการศึกษาของบิดาไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกวิชา เรียน นักเรียนอาจจะได้รับอิทธิพลจากทางอื่นด้วย นอกจากอิทธิพลของบิดา แพทย์ศาสตร์ พบว่ามีความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่างกัน กล่าวคือนักเรียน ที่บิดามีการศึกษาคำเลือกเรียนวิชานี้มีจำนวนมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาคดี คือมีถึงร้อยละ 35.3 ในขณะที่นักเรียนที่บิดามีการศึกษาคดีเลือกเรียนวิชานี้มีเพียงร้อยละ 17.9 เท่านั้น ซึ่ง การที่นักเรียนที่บิดามีการศึกษาคำเลือกมากกว่า อาจเป็นนักเรียนกลุ่มนี้อาจจะเห็นว่าวิชานี้ เป็นวิชาที่มีประโยชน์เหมือนกันเมื่อจบออกมาประกอบอาชีพก็มีรายได้ดี ซึ่งเท่ากับเป็นการ ช่วยครอบครัวได้ทางหนึ่ง

แผนกศิลป์ พบว่าระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถศึกษาคำว่าไม่มีความแตกต่างกันในทางเลือกเรียนวิชานิติศาสตร์เลย กล่าวคือขณะที่นักเรียนที่มีความสามารถเลือกเรียนวิชานี้มีร้อยละ 26.3 นักเรียนที่มีความสามารถคำก็มีร้อยละ 26.7 แต่กับนักเรียนที่มีความสามารถศึกษายานกลางแตกต่างกันเล็กน้อยคือ นักเรียนที่มีความสามารถศึกษายานกลางเลือกเรียนวิชานี้มีจำนวนมากกว่าคือ มีถึงร้อยละ 33.3 แต่ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้ไม่อาจกล่าวได้ว่าการศึกษาของบิดาที่นักเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาของนักเรียน วิชารัฐศาสตร์ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน กล่าวคือ นักเรียนที่มีความสามารถศึกษายานกลางเลือกเรียนวิชานี้มีจำนวนมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถคำและคำ ส่วนกับวิชาอักษรศาสตร์พบว่าแทบจะไม่มี ความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันในการเลือกเรียนวิชานี้เลย

ฉะนั้น จากผลข้างต้น กรณีทั้งของแผนกวิทย์และแผนกศิลป์ ไม่อาจกล่าวได้อย่างชัดเจนว่า การศึกษาของบิดามีอิทธิพลต่อการเลือกวิชาของนักเรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 47 อัตราส่วนร้อยละของนักเรียน จำแนกตามแผนก การศึกษาของบิดาและ
วิชาที่เลือกอันดับ 1

วิชา ที่เลือก อันดับ 1	แผนกวิทย์				แผนกศิลป์				รวม ทั้งหมด
	การศึกษาของบิดา				การศึกษาของบิดา				
	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	รวม	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	รวม	
แพทยศาสตร์	50.0 (14)	50.0 (11)	52.9 (36)	51.7 (61)	5.3 (1)	5.6 (1)	3.3 (1)	4.5 (3)	34.6 (64)
วิศวกรรม- ศาสตร์	17.9 (5)	18.2 (4)	35.3 (24)	28.0 (33)	5.3 (1)	-	-	1.5 (1)	18.4 (34)
นิติศาสตร์	-	4.5 (1)	-	0.9 (1)	26.3 (5)	33.3 (6)	26.7 (8)	28.4 (19)	10.8 (20)
รัฐศาสตร์	-	4.5 (1)	1.5 (1)	1.7 (2)	26.3 (5)	33.3 (6)	20.0 (6)	25.4 (17)	10.3 (19)
อักษรศาสตร์	10.7 (3)	-	-	2.5 (3)	26.3 (5)	22.2 (4)	20.0 (6)	22.4 (15)	9.7 (18)
วิทยาศาสตร์	10.7 (3)	18.2 (4)	8.8 (6)	11.0 (13)	-	-	-	-	7.0 (13)
อื่น ๆ	10.7 (3)	4.5 (1)	1.5 (1)	4.2 (5)	10.5 (2)	5.6 (1)	30.0 (9)	17.9 (12)	9.2 (17)
รวม	100.0* (28)	100.0* (22)	100.0 (68)	100.0 (118)	100.0 (19)	100.0 (18)	100.0 (30)	100.0* (67)	100.0 (185)

ค.2 บุคคลที่นักเรียนปรึกษาหารือ เมื่อได้พิจารณาเรื่องนี้ไปตามแผนก และการศึกษาของมิดคา จากตารางที่ 48 แผนกวิทย์พบว่า มีความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้านักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาต่ำ ในการไปปรึกษาหารือกับบิดามารดาในการเลือกวิชาดังกล่าวคือ นักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้าไปปรึกษาหารือกับบิดามารดาจำนวนมากคือ มีถึงร้อยละ 85.7 ขณะที่นักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามีเพียงร้อยละ 58.8 ซึ่งการที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้าเห็นว่าบิดาของตนจะอยู่ในฐานะที่จะให้คำแนะนำกับตนได้ เพราะมีการศึกษาค้นคว้า ส่วนนักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้าไปปรึกษาน้อยกว่า เพราะคงจะเห็นว่าบิดาของตนซึ่งมีการศึกษาค้นคว้า คงจะให้คำปรึกษาหารือ คำแนะนำไม่ได้มาก

กับญาติพี่น้อง ซึ่งมีนักเรียนไปปรึกษาหารือมีจำนวนมากรองลงมาพบว่า นักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามาปรึกษากับญาติพี่น้องมีจำนวนมากกว่านักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้าเช่นเดียวกันคือ ขณะที่นักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามีร้อยละ 57.1 นักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามีเพียงร้อยละ 41.2 เท่านั้น

กับครูอาจารย์เช่นเดียวกับนักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามาปรึกษาหารือมีจำนวนมากกว่านักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้า คือมีถึงร้อยละ 60.7 ขณะที่นักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามีเพียงร้อยละ 39.7

กับเพื่อนสนิทกับเพื่อนรุ่นพี่ ก็ทำนองเดียวกับนักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้าปรึกษาหารือมีจำนวนมากกว่านักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้า

สำหรับแผนกศิลป์ พบเหมือนแผนกวิทย์ คือนักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามาปรึกษาหารือกับบิดามารดาจำนวนมากกว่านักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้า คือมีถึงร้อยละ 73.7 ขณะที่นักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามีเพียงร้อยละ 53.3 ฉะนั้นเหตุผลก็คงเหมือนที่ให้อไว้ในแผนกวิทย์

แต่กับเพื่อนสนิทซึ่งมีนักเรียนแผนกนี้มาปรึกษาหารือมีจำนวนมาก รองลงมาพบว่านักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามาปรึกษา มีจำนวนมากกว่านักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้า คือมีถึงร้อยละ 63.3 ขณะที่นักเรียนที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้ามีเพียงร้อยละ 57.9 เท่านั้น ทั้งนี้

ก็คงจะเป็นเพราะนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำเห็นว่าเมื่อปริญญาบัตรไม่ได้มาก เพราะการศึกษาของบิดาน้อย ก็คิดว่าเพื่อนสนิทก็คงจะให้ค่าปริญญาได้ จึงมาปรึกษากันมาก

กับครูอาจารย์ก็เช่นเดียวกัน นักเรียนที่บิดามารดาไม่มีการศึกษาก็มาปรึกษาหารือกับครูอาจารย์มีจำนวนมากเท่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาคือมีถึงร้อยละ 66.7 ขณะที่นักเรียนที่บิดามีการศึกษามีเพียงร้อยละ 52.6 ซึ่งเหตุผลก็คงเหมือนกับเพื่อนสนิท

แต่กับญาติพี่น้องพบว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาก็มาปรึกษากับญาติพี่น้องมีจำนวนมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาคือมีถึงร้อยละ 63.2 ขณะที่นักเรียนที่บิดามีการศึกษาคือมีเพียงร้อยละ 40 เท่านั้น

ส่วนกับเพื่อนรุ่นพี่พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่างกัน ซึ่งจากผลข้างต้นทั้งกรณีของแผนกวิทย์และแผนกศิลป์แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาก็จะปรึกษากับบิดามารดาและญาติพี่น้องมากกว่าจะไปปรึกษากับบุคคลอื่น แต่กับนักเรียนที่บิดามีการศึกษาคือ โดยเฉพาะแผนกศิลป์จะปรึกษากับบุคคลอื่น เช่น ครูอาจารย์ เพื่อนสนิทมากกว่าจะไปปรึกษากับบิดามารดา ทั้งนี้ เพราะเห็นว่าบิดามีการศึกษาคงจะไม่อยู่ในฐานะที่จะให้ค่าปรึกษาหารือได้อย่างกว้างขวาง ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์อันควรปรึกษาหารือบุคคลต่าง ๆ ในการเลือกวิชาของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 48 อัตราส่วนรอยของนักเรียน จำแนกตามแผนก การศึกษาของบิดาและ
บุคคลที่นักเรียนปรึกษาหารือ

บุคคลที่นักเรียน ปรึกษาหารือใน การเลือกวิชา	แผนกวิทย์				แผนกศิลป์				รวม ทั้งหมด
	การศึกษาของบิดา				การศึกษาของบิดา				
	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	รวม	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	รวม	
บิดามารดา	85.7 (24)	81.8 (18)	58.8 (40)	69.5 (82)	73.7 (14)	100.0 (18)	53.3 (16)	71.6 (48)	70.3 (130)
ครูอาจารย์	60.7 (17)	50.0 (11)	39.7 (27)	46.6 (55)	52.6 (10)	44.4 (8)	66.7 (20)	56.7 (38)	50.3 (93)
ญาติพี่น้อง	57.1 (16)	68.2 (15)	41.2 (28)	50.0 (59)	63.2 (12)	55.6 (10)	40.0 (12)	50.8 (34)	50.3 (93)
เพื่อนสนิท	46.4 (13)	68.2 (15)	38.2 (26)	45.8 (54)	57.9 (11)	66.7 (12)	63.3 (19)	62.7 (42)	51.9 (96)
เพื่อนรุ่นพี่	42.9 (12)	50.0 (11)	26.5 (18)	34.8 (41)	42.1 (8)	44.4 (8)	43.3 (13)	43.3 (29)	37.9 (70)
รวม	(28)	(22)	(68)	(118)	(19)	(18)	(30)	(67)	(185)

ค.3 การปรึกษาหารือกับบิดามารดาในการเลือกวิชาเรียน เมื่อได้พิจารณาเรื่องนี้ไปตามการศึกษาของบิดา นักเรียน จากตารางที่ 49 พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่างกันมากนัก กล่าวคือนักเรียนที่บิดามีการศึกษาคีได้รับคำแนะนำวิชาที่เรียนจากบิดามารดามีจำนวนมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษ่าานกลางและต่ำเล็กน้อยคือมีร้อยละ 60.5 ในขณะที่นักเรียน 2 กลุ่มหลังมีร้อยละ 58.3 และ 55.4

อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างข้างต้นที่เกิดขึ้นครั้งนั้นอาจเป็นเพราะนักเรียนที่บิดามีการศึกษาคี บิดาอยู่ในฐานะที่จะให้การแนะนำกับนักเรียนที่เป็นบุตรของตนได้มากเนื่องจากมีความรู้ดี และมีการศึกษาสูงกว่า และแสดงว่าการศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับการปรึกษาหารือกับบิดามารดาในการเลือกวิชาไม่มากนัก

ตารางที่ 49 อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนจำแนกตามการศึกษาของบิดา และการไปปรึกษาหารือกับบิดามารดาในการเลือกวิชา (รวมนักเรียนทั้ง 2 แผนก)

นักเรียนที่ไปปรึกษาหารือกับบิดามารดา เกี่ยวกับวิชาที่เรียน	การศึกษาของบิดา			รวม ทั้งหมด
	คี	ปานกลาง	ต่ำ	
พวกที่ไม่ได้รับคำแนะนำวิชาที่เรียน	39.5 (15)	41.7 (15)	44.6 (25)	42.3 (55)
พวกที่ได้รับคำแนะนำวิชาที่เรียน	60.5 (27)	58.3 (21)	55.4 (31)	57.7 (75)
รวม	100.0 (38)	100.0 (36)	100.0 (56)	100.0 (130)

ค.4 วิชาที่บิตามารดาแนะนำ สำหรับพวกที่รับคำแนะนำวิชาที่เรียนจากบิตามารดา เมื่อได้พิจารณาเรื่องนี้ไปตามการศึกษาของบิตานักเรียน จากตารางที่ 50 พบว่าระหว่างนักเรียนที่บิตามีการศึกษาคีและค่าไม่แตกต่างกันมากนักในการได้รับคำแนะนำจากบิตามารดาให้เรียนวิชาแพทย์ เพราะขณะที่นักเรียนที่บิตามีการศึกษาคีได้รับคำแนะนำให้เรียนวิชานี้มีร้อยละ 60.8 นักเรียนที่บิตามีการศึกษาค่าก็มีร้อยละ 54.8 แต่สำหรับนักเรียนที่บิตามีการศึกษานกลางคำแนะนำแตกต่างกันไป เพราะนักเรียนกลุ่มนี้มีร้อยละ 23.8 เท่านั้นที่ได้รับคำแนะนำจากบิตามารดาให้เลือกเรียนวิชานี้

ซึ่งจากความแตกต่างข้างต้น การที่นักเรียนที่บิตามีการศึกษาค่ามีจำนวนของนักเรียนที่ได้รับคำแนะนำจากบิตามารดาให้เรียนวิชาแพทย์เท่า ๆ กับนักเรียนที่บิตามีการศึกษาคี แสดงว่าการศึกษาของบิตามีความสัมพันธ์กับการแนะนำวิชาของบิตามารดาอย่างมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 50 อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนจำแนกตามการศึกษาของบิดาและวิชา
ที่บิดามารดาแนะนำ (รวมนักเรียนทั้ง 2 แผนก)

วิชาที่บิดามารดา แนะนำ	การศึกษาของบิดา			รวมทั้งหมด
	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	
แพทยศาสตร์	60.8 (14)	23.8 (5)	54.8 (17)	48.0 (36)
นิติศาสตร์	- -	23.8 (5)	16.1 (5)	13.3 (10)
วิศวกรรมศาสตร์	17.4 (4)	4.8 (1)	9.7 (3)	10.7 (8)
วิทยาศาสตร์	4.3 (1)	9.5 (2)	6.5 (2)	6.7 (5)
พาณิชยศาสตร์และ การบัญชี	13.0 (3)	4.8 (1)	3.2 (1)	6.7 (5)
อื่น ๆ	4.3 (1)	33.3 (7)	9.7 (3)	14.7 (11)
รวม	100.0* (23)	100.0 (21)	100.0 (31)	100.0* (75)

ค.5 วิชาที่นักเรียนเลือกกับวิชาที่ศึกษามารดาแนะนำ เมื่อได้พิจารณาเรื่องนี้ไป ตามการศึกษาของบิดาที่นักเรียน จากตารางที่ 51 พบว่ามีความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่ บิดามีการศึกษาต่างกัน กล่าวคือนักเรียนที่บิดามีการศึกษาคือเลือกวิชาด้วยตนเอง ตรงกับวิชา ที่ศึกษามารดาแนะนำ มีจำนวนมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาปานกลาง คือมีถึงร้อยละ 60.9 ขณะที่นักเรียนที่บิดามีการศึกษาปานกลาง คือมีเพียงร้อยละ 23.8 แต่กับนักเรียนที่ บิดามีการศึกษาต่ำไม่แตกต่างเพราะนักเรียนกลุ่มนี้ได้เลือกวิชาตรงกับวิชาที่บิดาแนะนำ มีถึง ร้อยละ 54.8 จากผลอันนี้แสดงว่านักเรียนพวกที่บิดามีการศึกษาคือจะเลือกวิชาด้วยตนเอง ตรงกับวิชาที่บิดาแนะนำ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนพวกที่บิดามีการศึกษาปาน- กลาง แต่กับนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ ต่างกันเหมือนกันแต่ไม่มาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 51 ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่นักเรียนกับวิชาที่ศึกษามารดาแนะนำ จำแนกตามการ
ศึกษาของบิดา (รวมนักเรียนทั้ง 2 แผนก)

	การศึกษาของบิดา									รวม		รวม ทั้งหมด
	ค		รวม	ปรกกลาง		รวม	ต่ำ		รวม	นักเรียนเลือก วิชา		
	นักเรียนเลือก วิชา			นักเรียนเลือก วิชา			นักเรียนเลือก วิชา			นักเรียนเลือก วิชา		
	ตรง	ไม่ตรง	ตรง	ไม่ตรง	ตรง	ไม่ตรง	ตรง	ไม่ตรง	ตรง	ไม่ตรง		
วิชา ที่ ศึกษามารดา แนะนำ	60.9 (14)	39.1 (9)	100.0 (23)	23.8 (5)	76.2 (16)	100.0 (21)	54.8 (17)	45.2 (14)	100.0 (31)	48.0 (36)	52.0 (39)	100.0 (75)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค.6 การสนับสนุนทางการเงินของครอบครัว เมื่อได้พิจารณาเรื่องนี้ไปตามแผนกและการศึกษาของบิดา จากตารางที่ 52 พบคล้าย ๆ กันทั้ง 2 แผนก ก็คือนักเรียนที่บิดามีการศึกษาปานกลางและทำส่วนใหญ่คิดว่า ครอบครัวจะสนับสนุนทางการเงินได้ในระดับพอสมควร หรือปานกลาง ส่วนนักเรียนที่บิดามีการศึกษาที่สูงกว่า (โดยเฉพาะแผนกศิลป์) คิดว่าครอบครัวจะสนับสนุนทางการเงินมีแนวโน้มมาทางใดมาก

ซึ่งจากความแตกต่างข้างต้นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่บิดามีการศึกษาที่ บิดามีความรู้ มีความสามารถมากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาปานกลาง ฉะนั้น โอกาสนี้จะได้รายได้ตอบแทนเมื่อไปทำงาน ไม่वारราชการ หรือเอกชนก็ย่อมจะได้มากกว่า โดยเฉพาะในกรณีของนักเรียนแผนกศิลป์ เห็นได้ชัดมากในเรื่องนี้ และจากผลอันนี้อาจกล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการสนับสนุนทางการเงินของครอบครัว

ตารางที่ 52 อัตราส่วนร้อยละของนักเรียน จำแนกตามแผนก การศึกษาของบิดาและการสนับสนุนทางการเงินของครอบครัว

การสนับสนุนทางการเงินของครอบครัวทำได้	แผนกวิทย์				แผนกศิลป์				รวมทั้งหมด
	การศึกษาของบิดา				การศึกษาของบิดา				
	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	รวม	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	รวม	
มาก	28.6 (8)	18.2 (4)	29.4 (20)	27.1 (32)	63.2 (12)	44.4 (8)	30.0 (9)	43.3 (29)	33.0 (61)
พอสมควร	64.3 (18)	72.7 (16)	60.3 (41)	63.6 (35)	36.8 (7)	50.0 (9)	46.7 (14)	44.8 (30)	56.8 (105)
น้อย	7.1 (2)	9.1 (2)	10.3 (7)	9.5 (11)	- (-)	5.6 (1)	23.3 (7)	11.9 (8)	10.3 (19)
รวม	100.0 (20)	100.0 (22)	100.0 (68)	100.0 (118)	100.0 (19)	100.0 (18)	100.0 (30)	100.0 (67)	100.0 (185)*

ค.7 แหล่งการเงินอื่น ๆ เมื่อได้พิจารณาเรื่องนี้ไปตามแผนกและการศึกษาของ บิดานักเรียน จากตารางที่ 53 พบเหมือนกันทั้ง 2 แผนกคือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาที่สูง ใหญ่คิดจะใช้วิธีทำงานเพื่อช่วยตัวเองน้อย แต่จะใช้วิธีขอความช่วยเหลือมากกว่า เช่น แผนกวิทย์ขอทุนมาก แผนกศิลป์ ทั้งขอทุนและขอญาติพี่น้อง ส่วนนักเรียนที่บิดามีการศึกษา ปานกลางและต่ำ ส่วนมากคิดจะใช้วิธีทำงานเพื่อช่วยตนเองมากกว่ามาก ซึ่งความแตกต่าง ที่เกิดขึ้นนั้น อาจเป็นเพราะประการที่หนึ่งนักเรียนที่บิดามีการศึกษาดี บิดามารดามักจะไม่นิยม ให้บุตรทำงานส่วนมากมักจะให้อยู่เฉย ๆ อีกประการหนึ่งการที่การศึกษาของบิดานักเรียนกลุ่ม นี้อยู่ในระดับดีก็อยู่ในฐานะที่จะไม่ต้องการบุตรของตนต้องทำงานอยู่แล้ว นักเรียนที่บิดามีการ ศึกษาดีจึงคุ้นเคยกับการที่จะขอซึ่งตรงกันข้ามกับนักเรียนที่บิดามีการศึกษาปานกลางและต่ำ ที่บิดามารดาส่วนมากไม่อยู่ในฐานะที่จะให้บุตรของตนอยู่เฉยได้ ต้องช่วยกันทำมาหากิน ฉะนั้น เมื่อครอบครัวไม่อยู่ในฐานะที่สนับสนุนทางการเงินได้ ผลจึงออกมาข้างตน และจากผลอันนี้ อาจกล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของบิดากับวิธีหาเงิน

ตารางที่ 53 อัตราส่วนร้อยละของนักเรียน จำแนกตามแผนก การศึกษาของบิดาและ แหล่งการเงินอื่นที่นักเรียนจะได้มา

แหล่ง การเงินอื่น	แผนกวิทย์				แผนกศิลป์				รวม ทั้งหมด
	การศึกษาของบิดา				การศึกษาของบิดา				
	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	รวม	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	รวม	
ญาติพี่น้อง	17.9 (5)	18.2 (4)	16.2 (11)	17.0 (20)	42.1 (8)	16.7 (3)	43.3 (13)	35.8 (24)	23.8 (44)
ทำงานเอง	17.9 (5)	45.5 (10)	38.2 (26)	34.8 (41)	31.6 (6)	61.1 (11)	40.0 (12)	43.3 (29)	34.8 (70)
ขอทุน	64.3 (18)	36.4 (8)	45.6 (31)	48.3 (57)	26.3 (5)	22.2 (4)	16.7 (5)	20.9 (14)	38.4 (71)
รวม	100.0* (28)	100.0* (22)	100.0 (68)	100.0* (118)	100.0 (19)	100.0 (18)	100.0 (30)	100.0 (67)	100.0 (185)